

OSLO Waterkwaliteit:

Business Werkgroep

Welkom!

Dinsdag 9 november 2021 Virtuele werkgroep – Microsoft Teams

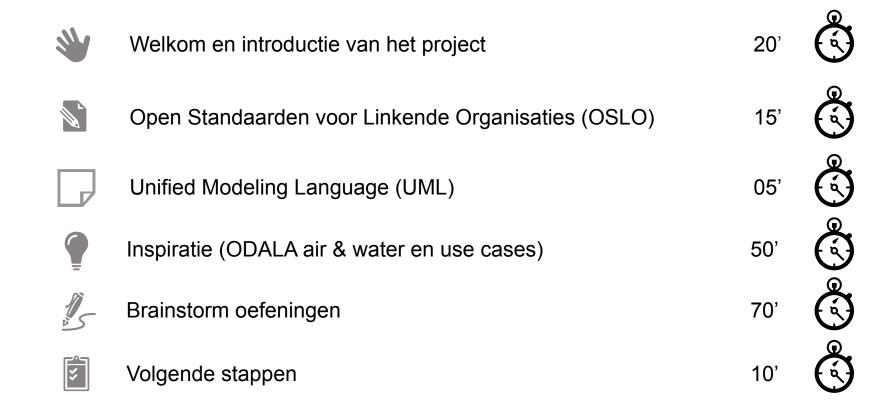
We starten om 09:05

Doelstelling

Een introductie bieden op het OSLO Waterkwaliteit standaardisatie traject en samen brainstormen over de mogelijke use cases voor de thematische werkgroep

Agenda

Praktische zaken

Opname?

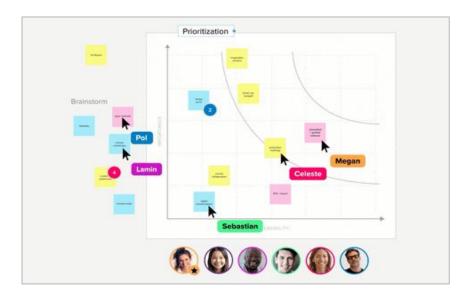

Welkom en introductie

Mural

Wie is wie?

Introductie van het project

Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM)

Doel

In kaart brengen, definiëren en standaardiseren van informatie met betrekking waterkwaliteit (oppervlaktewater & afvalwater)

Vertrekbasis:

"OSLO traject voor water- en luchtkwaliteit"

Doel

Vertalen van de ODALA standaard voor water- en luchtkwaliteit en **uitbreiden** met specifieke objecten/entiteiten voor Fysicochemische en Biologische waterkwaliteit

Voordelen: Uitwisseling van data en uniforme beschikbaarheid van deze leidt tot:

- Betere afgestemde & ruimere/uniforme monitoring van waterkwaliteit in Vlaanderen
- Ruimere rapportering & betere opvolging evolutie waterkwaliteit in Vlaanderen
- Sterkere onderbouwing beleid en betere afstemming beleidskeuzes in Vlaanderen (integraal waterbeleid)
- Bruikbare bron voor innovatieve stakeholders (intelligente producten en diensten bv omgevingsbarometer)

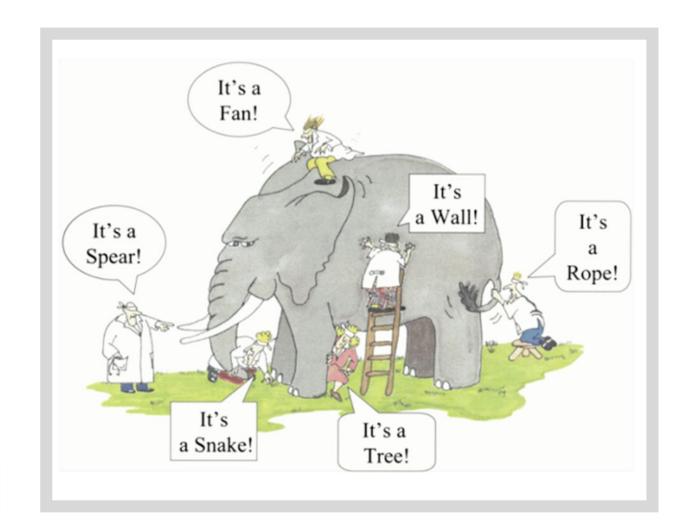
Scope

Volgende entiteiten (objecten) zijn in-scope:

- Meetnetten (chemische en biologische) waterkwaliteit
- Meetmethoden
- Meetplaatsen, trajecten
- Observaties
- Monsters en deelmonsters
- Parameters/somparameters en eenheden
- Indexen biologische waterkwaliteit
- .....

Open Standaarden voor Linkende Organisaties (OSLO)

Bottom-up ontwikkeling

OSLO

Technische interoperabiliteit

Tools

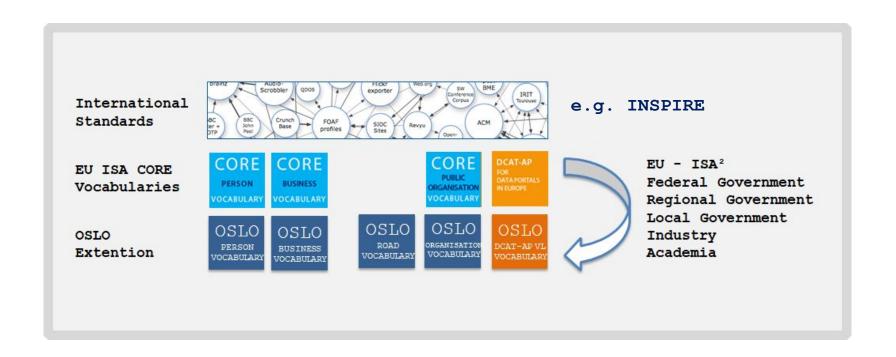
Support & Governance

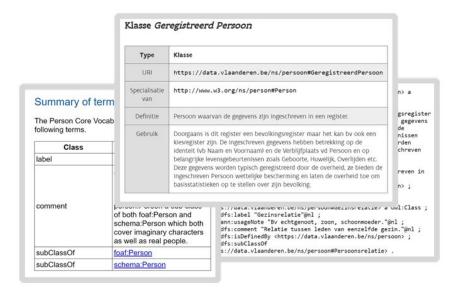

Use cases

Share and reuse

data.vlaanderen.be.

https://data.vlaanderen.be/ns/persoon

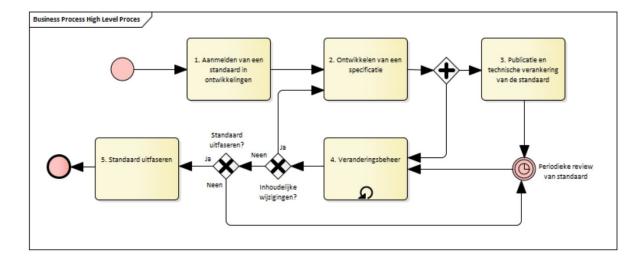
Proces en methodologie

Schaalbaar proces voor aan te sluiten, ontwikkelen, aanpassen en uitfaseren van datastandaarden

Context van de werkgroepen

- → Werkgroepen kaderen binnen breder proces
  - Doel: Consensus rond data standaard gedragen door verschillende stakeholders
  - Proces en methode voor het ontwikkelen van een data standaard

OSLO STANDAARDENREGISTER

Dit standaardenregister geeft een overzicht van alle lopende en afgewerkte trajecten die deel uitmaken van het initiatief Open Standaarden voor Linkende Organisaties (OSLO) van de Vlaamse overheid.

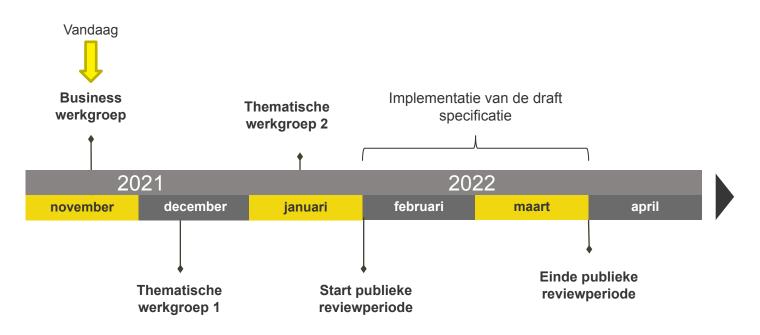

Overzicht van de planning

Startdatum: 9 november 2021

Duur: 6 maanden

UML

Voornaamste concepten

UML: Unified Modeling Language

BASISCONCEPTEN UML

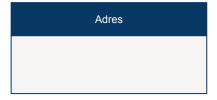
- Eerste concepten zullen toegelicht worden op basis van de input uit de business werkgroep
- Doorheen de verschillende thematische werkgroepen zullen we het model echter verder uitbouwen in UML
- De volgende slides zullen kort de concepten toelichten op basis van een korte use case

USE CASE

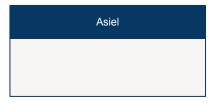
- Use case voor het uitleggen van de voornaamste UML concepten
  - Adoptie van een dier uit het asiel door een persoon

Concepten of klassen

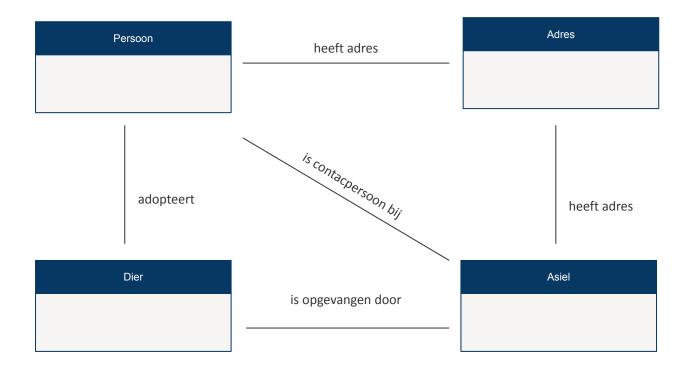

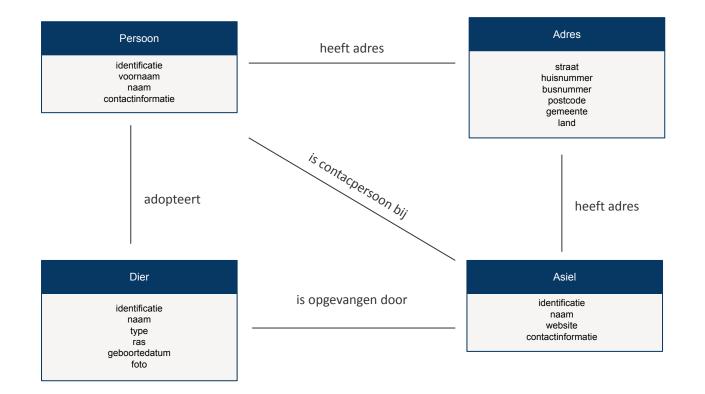

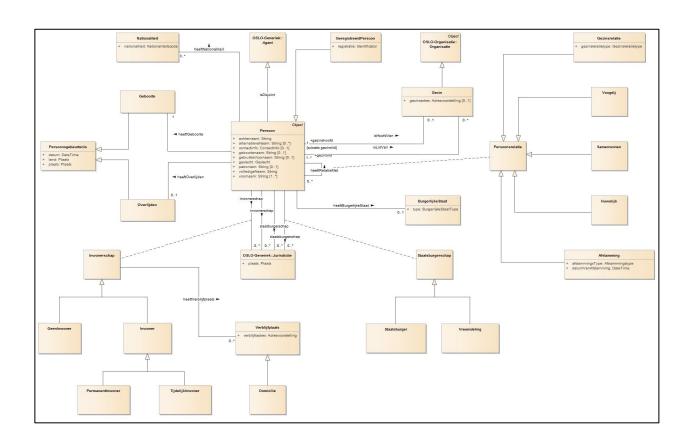
Relaties

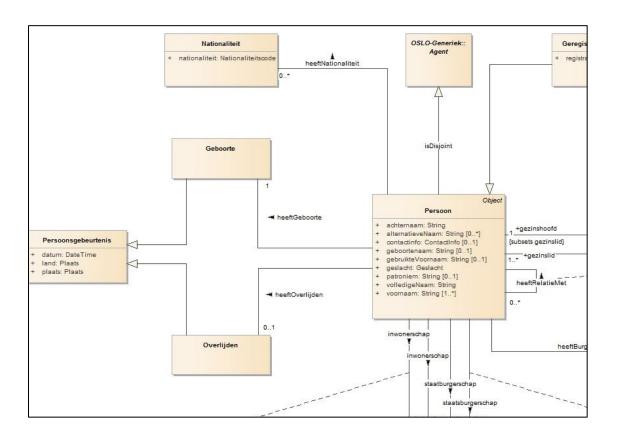
Attribuëring

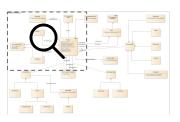

Voorbeeld: OSLO Persoon

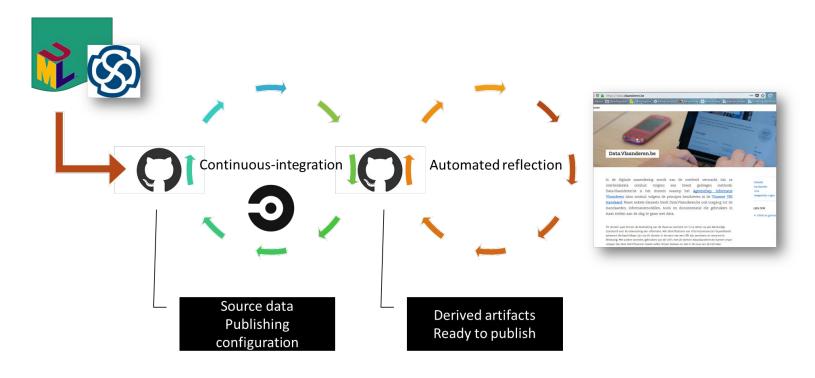

Voorbeeld: OSLO Persoon

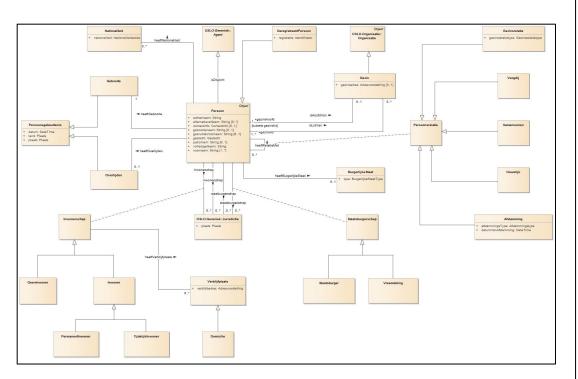

UML: Unified Modeling Language

UML: Unified Modeling Language

Persoon

Beschrijving

Natuurlijk persoon.

Gebruik

In de rechtspraak betreft het een persoon (in de wettelijke betekenis, ttz met eigen rechtspersooniljkheid) van de menselijke soort, ttz een fysiek persoon. Tegenhanger is de rechtspersoon, een Juridische constructie die een private of publieke organisatie dezelfde rechtspersoonlijkheid geeft als een natuurlijk persoon (kan by ook schulden hebben, contracten afsluiten, aangeklaagd worden etc).

Eigenschappen

Voor deze entiteit zijn de volgende eigenschappen gedefinieerd: <u>achternaam</u>, <u>alternatieve naam</u>, contactinfo, geboortenaam, gebruikte voornaam, geslacht, heeft, burgerlijke staat, heeft, geboorte, heeft inwonerschap, heeft nationaliteit, heeft overlijden, heeft staatsburgerschap, heeft Persoonsrelatie, inwonerschap, is hoofd van, is lid van, patroniem, staatsburgerschap, volledige naam, voornaam,

Eigenschap	Verwacht Type	Kardinaliteit	Beschrijving	Gebruik	Codelijst
achternaam	String	1	Gedeelte van de volledige naam vd persoon ontvangen van de vorige generatie.	Ook wel familienaam genoemd omdat de achternaam een familiale verwantschap aanduidt.	
alternatieve naam	String	0*	Alternatief voor de volledige naam vd persoon.	Bv pseudoniem, titel etc.	
contactinfo	Contactinfo	01	Informatie zoals email, telefoon die toelaat de Persoon te contacteren.		
geboortenaam	String	01	Volledige naam vd persoon bij geboorte.	De namen van een persoon kunnen id loop vd tijd wijzigen, bv kan de achternaam wijzigen door huwelijk. De oorspronkelijke naam wordt echter dikwijls ook nog gebruikt.	

Inspiratie voor OSLO Waterkwaliteit

ODALA Air & Water + use cases

ODALA Air & Water

Drie applicatieprofielen:

- ODALA Air & Water Core
- ODALA Air & Water Airquality
- ODALA Air & Water Waterquality

Doel:

- Beschrijven van observaties
- Basis voor domeinspecifieke toepassingen

Links:

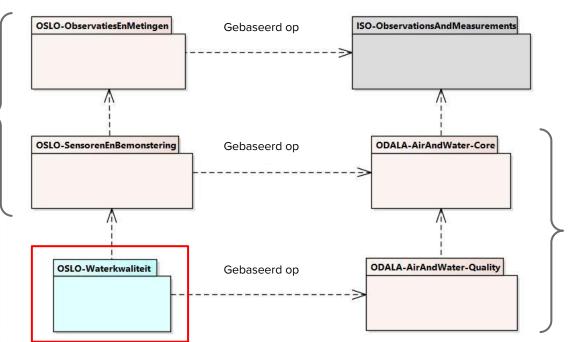
https://purl.eu/doc/applicationprofile/AirAndWater/Core https://purl.eu/doc/applicationprofile/AirAndWater/Water/ https://purl.eu/doc/applicationprofile/AirAndWater/Air/

Gebruikte OSLO standaarden en internationale modellen data.vlaanderen.be

Gebruikt in OSLO Bodem & Ondergrond

https://data.vlaanderen.be/standaarden/standaard-in-ontwikkeling/vocabularia-en-applicatieprofielen-bodem-en-ondergrond.html

ODALA Air & Water

https://purl.eu/doc/applicationprofile/Air AndWater/Core/

https://purl.eu/doc/applicationprofile/AirAndWater/Water/

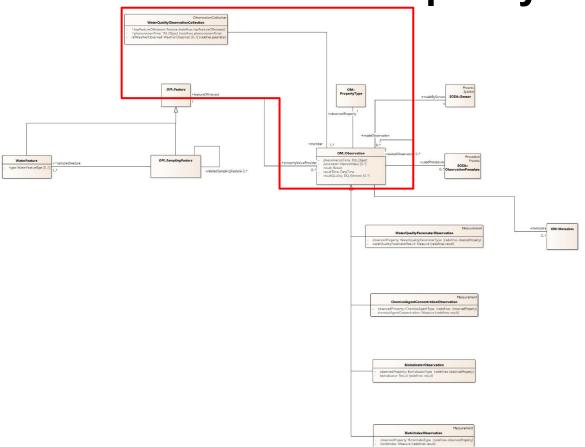

Plan van aanpak

- Hergebruik van het bestaande model ODALA Air & Water
- Vertaling van dit model + hergebruik van de OSLO equivalenten (OSLO Sensoren&Bemonstering en OSLO Observaties&metingen)

Ter voorbereiding van dit traject is de vertaling reeds gemaakt en deze vertaalde standaard kan als startpunt dienen + aanpassingen/toevoegingen die gemaakt moeten worden op basis van de use cases.

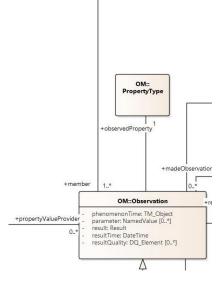

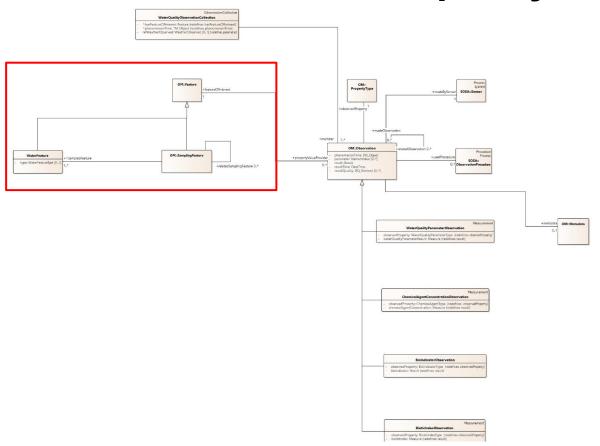

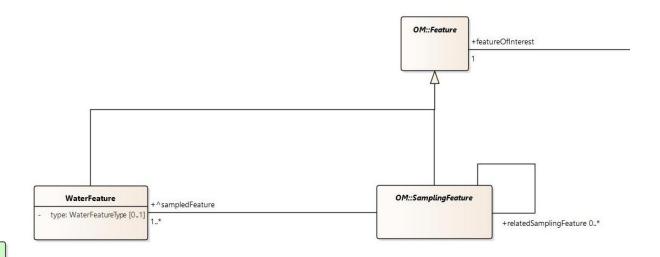

Definities:

- WaterQualityObservationCollection/WaterkwaliteitObservatieVerzameling
   Een verzameling van één of meerdere waterkwaliteitobservaties. De geïncludeerde observaties delen een waarde voor één of meerdere eigenschappen
- Observation/Observatie = Het bepalen van de waarde voor een specifiek karakteristiek van een object op een gegeven moment of tussen twee momenten
- PropertyType/KenmerkType = Karakteristiek van een zeker kenmerk type

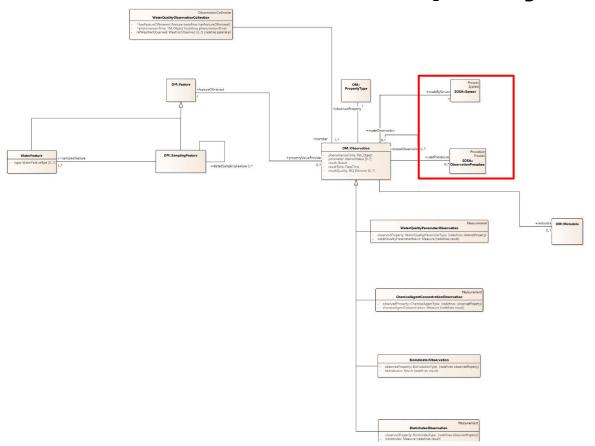

«enumeration» WaterFeatureType

depression
depression-channel
waterBody-groundwater
waterBody-lagoon
waterBody-lagoon
waterBody-river
waterBody-lake
waterBody-lake
waterBody-lake
raterBody-canal
transitionalWater-lagoon
transitionalWater-estuary
marineWaters-sea
marineWaters-cean
marineWaters-creativalers
marineWaters-coan

Definities:

- Feature/Object = een abstractie van een fenomeen uit de reële wereld
- **SamplingFeature/BemonsterdObject** = object, zoals een toestand, doorsnede, sectie of een monster, dat gerelateerd is aan het maken van een observatie van een domein-specifieke eigenschap
- WaterFeature/WaterObject = object uit de reële wereld gerelateerd aan water

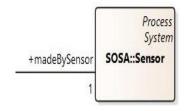
Definities:

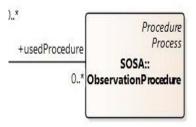
- Sensor/Sensor

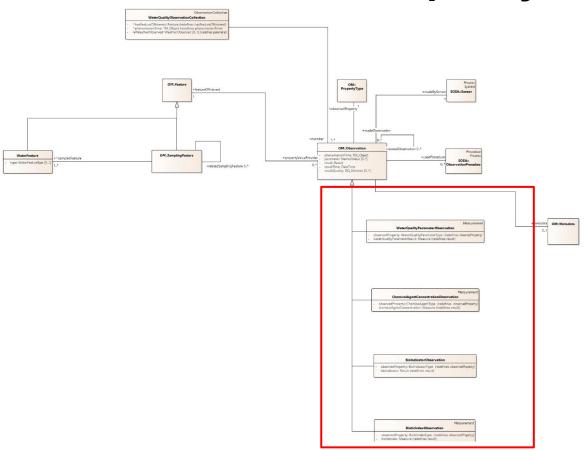
= Toestel, agent (personen geïncludeerd), of software betrokken in een procedure. Sensoren reageren op stimuli en kunnen gehost worden door een platform.

ObservationProcedure/ObservatieProcedure

= Een werkstroom, protocol, plan, algoritme of een rekenkundige methode die bepaalt hoe een observatie, een moster of een verandering aan de huidige toestand gemaakt zou moeten worden. Een procedure kan meermaals gebruikt worden in meerdere observaties en staalnames. Het biedt hulp bij de stappen die uitgevoerd dienen worden om het gewenste resultaat te bekomen.

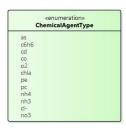

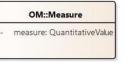

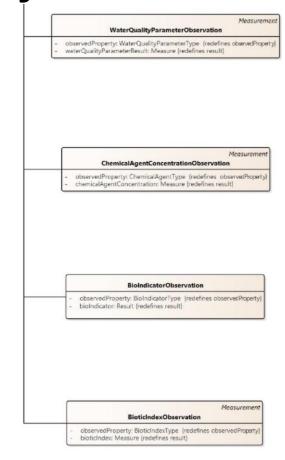
Definities:

- WaterQualityParameterObservation / WaterkwaliteitParameterObservatie
  - = Observatie om de fysieke kwaliteit van water te beoordelen door het meten van bepaalde fysische kwantiteiten.
- Chemical Agent Concentration Observation / Chemisch Agens Concentratie Observatie
  - = Observatie om de chemische kwaliteit van water te beoordelen door de concentratie van schadelijke of ongewenste substanties te schatten.
- BioIndicatorObservation / BioIndicatorObservatie
  - = Observatie die de biologische kwaliteit van water beoordeelt op basis van indicatie soorten (planten, dieren, microbes, etc.)
- BioticIndexObservation / BiotischeIndexObservatie
  - = Observatie die de biologische kwaliteit van water beoordeelt op een bepaalde schaal gebaseerd op welke organismen aanwezig zijn in het water en in welke kwantiteit deze aanwezig zijn.

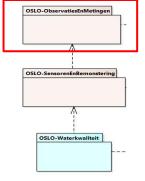

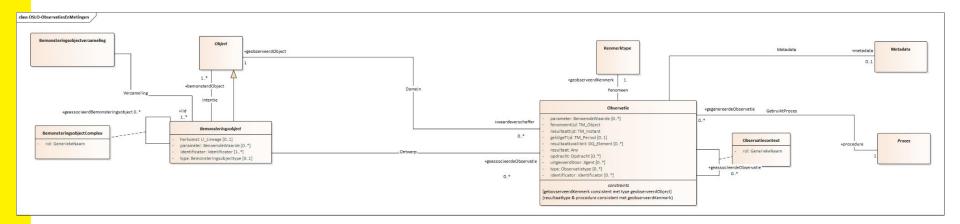
OSLO Observaties en Metingen

OSLO Observaties en Metingen is gebaseerd op de ISO standaard **Observation and Measures**.

Deze OSLO standaard is opgesteld in het kader van OSLO Bodem&Ondergrond.

Deze standaard kan hergebruikt worden door OSLO Waterkwaliteit.

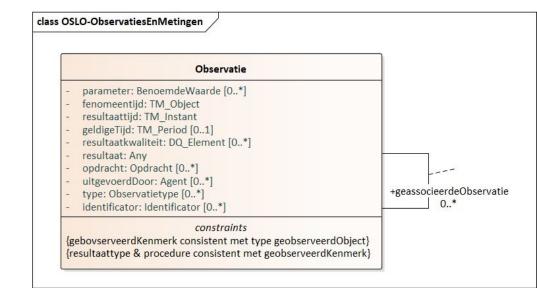

OSLO Observaties en Metingen

Beschrijving: Het vaststellen van de waarde van een bepaald kenmerk van een Object op een bepaald tijdstip of tussen twee tijdstippen.

Gebruik: Het gaat om schattingen van de waarde, maw op de waarde zit een zekere foutmarge. Voorbeelden zijn temperatuur, klasse, kleur. Dit is verschillend van waarden die zijn toegekend en dus geen schattingen zijn zoals naam of prijs.

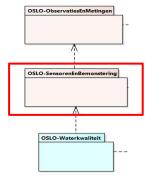

Deze OSLO standaard is opgesteld in het kader van OSLO Bodem&Ondergrond en is equivalent aan ODALA Air&Water core.

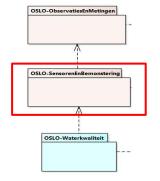
Deze standaard voegt meerdere concepten toe aan OSLO Observaties en Metingen met de focus op de sensoren die gebruikt worden en de bemonstering. Toevoegingen zoals sensoren, systemen, bemonstering, input, output, observatieverzamelingen, toestel, metadata, etc.

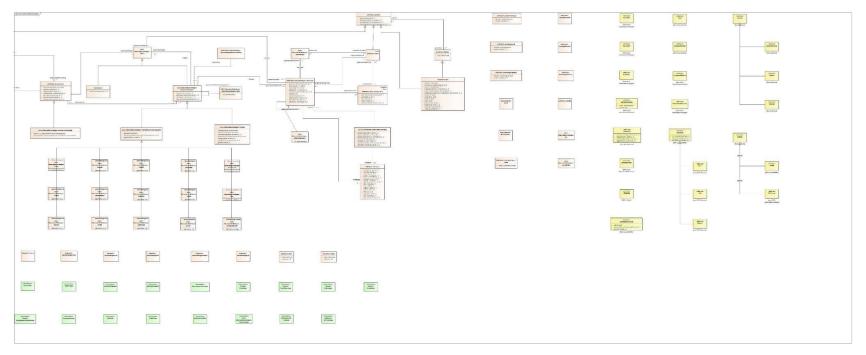
Deze toevoegingen komen uit:

- SSN/SOSA
- SSN/SOSA-extensions
- FIWARE
- DublinCore
- OSLO Observaties&Metingen

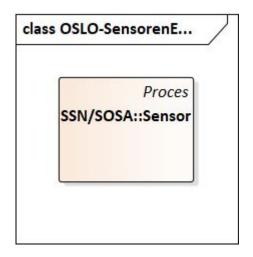
Uitbreiding op OSLO Observaties en Metingen om specifieke bemonsteringen te kunnen capteren.

Gebruik: een bemonstering voert een (bemosterings) procedure uit om één of meerdere monsterobjecten te bekomen of transformeren.

class OSLO-SensorenEnBemonstering				
+gebruikteProcedure BemonsterinasProces	SSN/SOSA::Bemonstering			+geassocieerdBemonsteringsobject
SSN/SOSA::Bemonsteringsprocedure SSN/SOSA::Bemonsteringsprocedure	 bemonsteringstijdstip: TM_Object opdracht: Opdracht [0*] uitgevoerdDoor: Agent [0*] 		OSLO-ObservatiesEnMetingen:: Bemonsteringsobject	0*
- type: Bemonsteringsproceduretype [0*] - specificatie: URi [0*] - parameter: BenoemdeWaarde [0*]	wettelijkkader (0.1) type: Bemonsteringstype [0.*] doel: Bemonsteringsdoel [0.*] conditie: BenoemdeWaarde (0.*)		herkomst: Ll_Lineage [01] parameter: BenoemdeWaarde [0*] identificator: Identificator [1*] type: Bemonsteringsobjecttype [01]	
	1	• +isResultaatVan —+resul	taat 1*	•

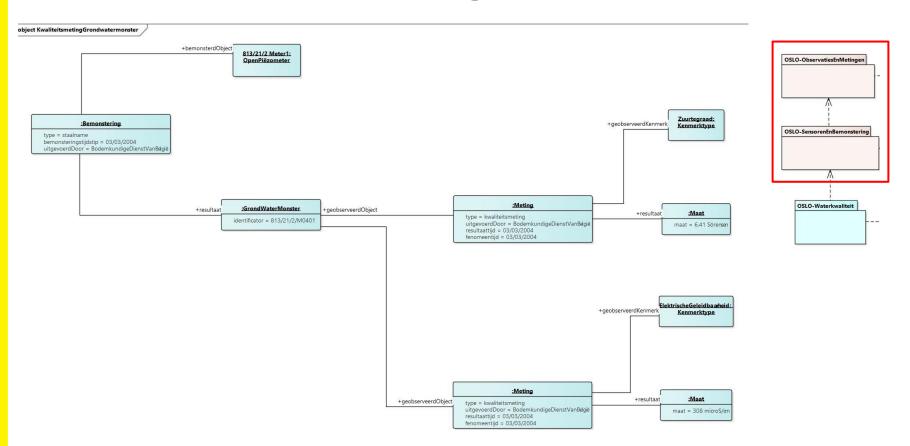

Beschrijving = Toestel, agent (personen geïncludeerd), of software betrokken in een procedure. Sensoren reageren op stimuli en kunnen gehost worden door een platform.

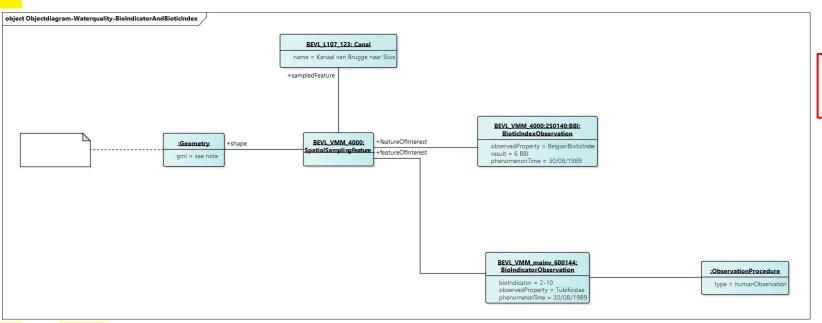
Generieke observatie: grondwatermonster

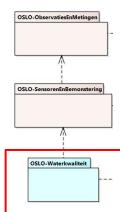

Specifieke Observaties: waterquality

Als een observatie specifieke restricties nodig heeft binnen een bepaalde context, dan kan er een aparte klasse voor aangemaakt worden, anders is het een 'generieke observatie'.

Bijvoorbeeld: BioIndicator, BioticIndex

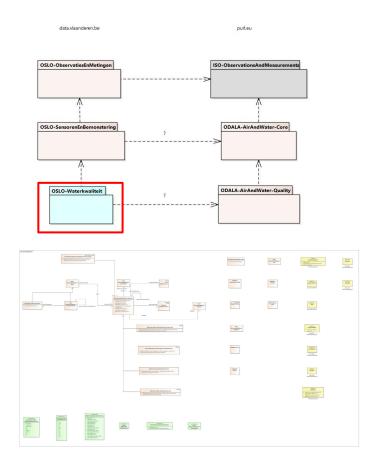

Te bouwen standaard: OSLO Waterkwaliteit

Vertaling/verwijzing naar ODALA Waterquality en hergebruik van OSLO Sensoren en Bemonstering en OSLO Observaties en Metingen.

Vertaalde standaard in ontwerp:

https://test.data.vlaanderen .be/doc/applicatieprofiel/wa terkwaliteit/ontwerpstandaa rd/2021-11-05

Use cases

- Samenbrengen/uitwisselen van waterkwaliteitsdata uit diverse bronnen optimaliseren
- Vlottere doorstroming/uitwisseling van waterkwaliteitsdata tussen waterloopbeheerders/stakeholders
- Vlottere uitwisseling/doorstroming van data tussen analyserende labo's en de beleidsmakers/beheerders van waterlopen
- Verplichtingen, opgelegd aan erkende analyserende labo's, standaardiseren
- Uniformiseren informatie waterkwaliteit naar stakeholders
- Aanleveren en hergebruiken van waterkwaliteitsdata ikv rapporteringsverplichtingen optimaliseren en stroomlijnen
- Integrale benadering waterkwaliteit over administratieve grenzen
- Afstemming innovatietrajecten kwaliteitsmetingen IoT met uniforme en gestandaardiseerde metadata
- Uniformiseren en standaardiseren van datasets biologische waterkwaliteit
- Kader bieden voor het aanleveren van waterkwaliteitsdata voor Citizen science

Use cases - Vlottere doorstroming/uitwisseling van waterkwaliteitsdata tussen waterloopbeheerders

Scope

Een vlottere doorstroming/uitwisseling van data over de waterkwaliteit tussen alle belanghebbende.

Toegevoegde waarde

Alle stakeholders beschikken snel over de waterkwaliteitsdata die het meest up-to-date is

Welke data hebben we nodig?

De data over de waterkwaliteit van alle waterloopbeheerders/stakeholders.

Use cases - Verplichtingen, opgelegd aan erkende analyserende labo's, standaardiseren

Scope

De vereisten aan welke labo's moeten voldoen harmoniseren

Toegevoegde waarde

Eenduidige en overzichtelijke verplichtingen die voor elk erkend analyserd labo dezelfde zijn

Welke data hebben we nodig?

De huidige verplichtingen voor de analyserende labo's

Use cases - Afstemming innovatietrajecten kwaliteitsmetingen IoT met uniforme en gestandaardiseerde metadata

Scope

Voor innovatietrajecten rond kwaliteitsmetingen m.b.v. IoT is er nood aan uniforme en gestandaardiseerde metadata rond waterkwaliteit

Toegevoegde waarde

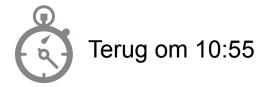
Wanneer men met kwaliteitsvolle data kan werken tijdens innovatietrajecten bevorderd dit de samenwerking en ontwikkeling

Welke data hebben we nodig?

Uniforme en gestandaardiseerde metadata rond waterkwaliteit

Korte pauze

Brainstorm oefening

Use cases, data concepten en bestaande standaarden

Brainstorm oefeningen use cases, dataconcepten, bestaande standaarden

70

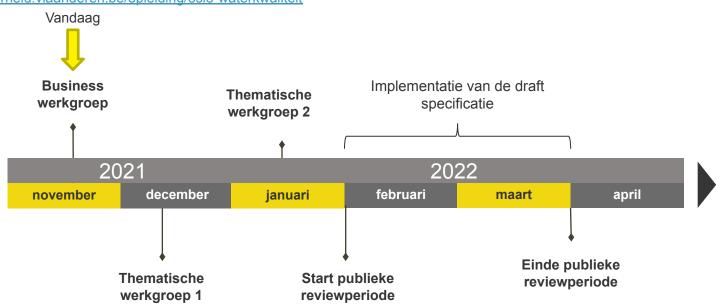

Next steps

Thematische werkgroep op **9 december** (9h00-12h00)

Vergeet niet in te schrijven!

https://overheid.vlaanderen.be/opleiding/oslo-waterkwaliteit

Volgende stappen – in de tussentijd...

Verwerk de input van de brainstorm oefening.

Delen van het verslag + model waterkwaliteit die als basis wordt gebruikt voor dit traject. Feedback wordt gewaardeerd!

Verder onderzoek en voorbereiding van de eerste thematische werkgroep.

Informatie verzamelen via GitHub!

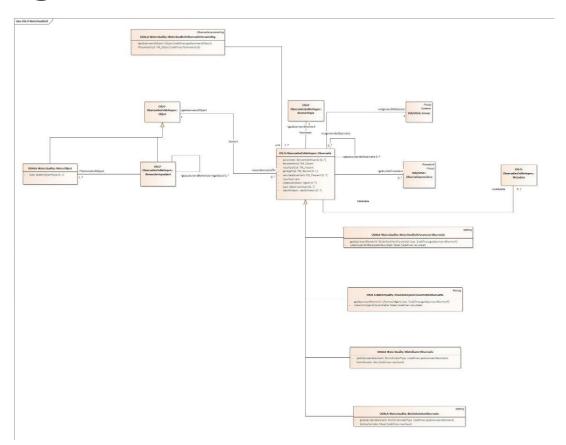

Delen van verslag en waterkwaliteitsmodel

In de komende week delen we de meest up-to-date versie van model waaruit we starten, samen met het verslag van deze werkgroep. Feedback op beide is welkom via GitHub.

De besproken use cases, dataconcepten en feedback passen we toe op het model en stellen we voor in de volgende werkgroep.

Feedback & samenwerking

Feedback kan per e-mail worden gegeven aan de volgende personen:

oslo@vlaanderen.be

Feedback/input kan gegeven worden via GitHub:

https://github.com/Informatievlaanderen/OSLOthema-Waterkwaliteit

Via het aanmaken van **issues**

Vragen?

Bedankt!